

Glasföremål och övriga material – Rapporter från Acta KonserveringsCentrum AB Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala

Rapport 2017:1_21
Arkeologisk undersökning

Uppsala län; Uppland; Uppsala kommun; Uppsala socken;
Gamla Uppsala 20:1, 21:13, 21:27 m.fl.; Uppsala 134:4, 240:1,
284:2, 586:1, 597:1, 603:1, 604:1, 605:1 och 606:1

Karin Lindahl

**Glasföremål och övriga material
– Rapporter från
Acta KonserveringsCentrum AB
Utbyggnad av Ostkustbanan genom
Gamla Uppsala**

Rapport 2017:1_21
Arkeologisk undersökning

Uppsala län; Uppland; Uppsala kommun; Uppsala socken;
Gamla Uppsala 20:1, 21:13, 21:27 m.fl.; Uppsala 134:4, 240:1,
284:2, 586:1, 597:1, 603:1, 604:1, 605:1 och 606:1

Dnr 5.1.1-00031-2015

Karin Lindahl

Arkeologerna

Statens historiska museer

Våra kontor

Linköping

Lund

Möln dal

Stockholm

Uppsala

Arkeologerna

Statens historiska museer

Rapport 2017:1_21

Rapporten ingår även i Upplandsmuseets rapportserie (2017:1_21) samt Societas Archaeologica Upsaliensis (SAU) rapportserie (2017:1_21).

Arkeologerna

010-480 80 00

info@arkeologerna.com

www.arkeologerna.com

Upplandsmuseet

018-16 91 00

info@upplandsmuseet.se

www.upplandsmuseet.se

Societas Archaeologica Upsaliensis (SAU)

018-10 79 30

post@sau.se

www.sau.se

Upphovsrätt, där inget annat anges, enligt Creative Commons licens CC BY.

Villkor på <http://creativecommons.org/licenses/by/2.5/se>

Layout: Franciska Sieurin-Lönnqvist, Arkeobild.

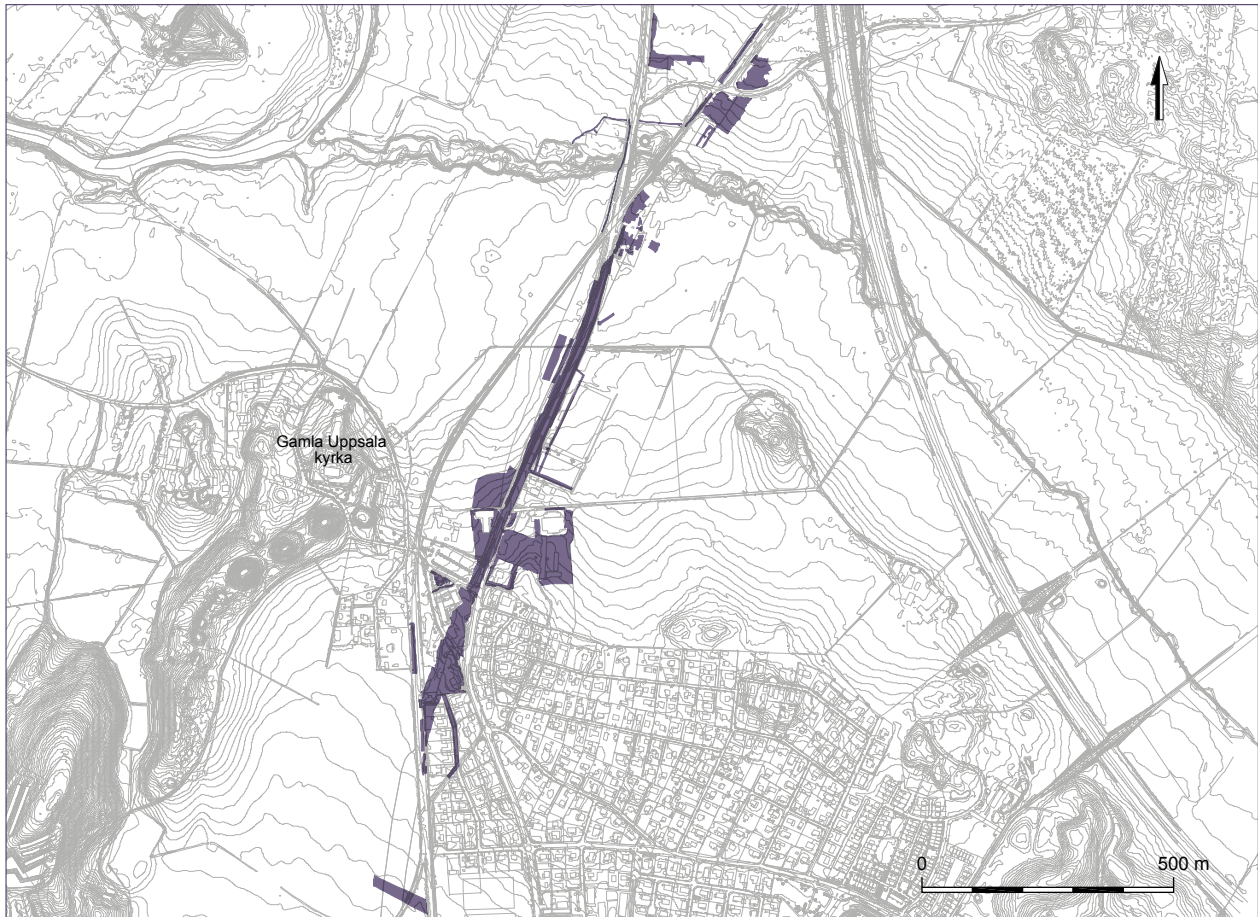
Omslag: Svanen är projektets symbol. Det är en stiliserad bild av ett exklusivt och helt unikt beslag i glasemalj med silverram, som påträffades i höjd med gravfältet under förundersökningen. Fyndet dateras till vendeltid.

Illustration: Franciska Sieurin-Lönnqvist, Arkeobild.

Tryck/utskrift: Rapporten finns digitalt på <http://samla.raa.se>.

Innehåll

Om rapporteringen från det arkeologiska projektet	
Utbyggnad av Ostkustbanan (OKB) genom Gamla Uppsala _____	6
Introduktion _____	7
Administrativa uppgifter _____	7
Glasföremål och övriga material UV2012_224 Västra, glas _____	8
Glasföremål och övriga material UV2012_224 Västra, sten _____	15
Glasföremål och övriga material UV2012_224 Västra, trä _____	18
Glasföremål och övriga material UV2012_224 Västra, bränd lera _____	21
Glasföremål och övriga material UV2013_074 Centrala, glas _____	23
Glasföremål och övriga material UV2013_074 Centrala, bärnsten _____	34
Glasföremål och övriga material UV2013_074 Centrala, sten _____	36
Glasföremål och övriga material UV2013_074 Centrala, bränd lera _____	38
OKB-projektets publikationer _____	42

Undersökta ytor inom OKB-projektet. Skala 1:15 000.

Om rapporteringen från det arkeologiska projektet Utbyggnad av Ostkustbanan (OKB) genom Gamla Uppsala

Anledningen till de arkeologiska undersökningarna var Trafikverkets utbyggnad av dubbelspår genom Gamla Uppsala. Projektet pågick mellan år 2012–2017. Under de första åren genomfördes omfattande fältundersökningar. Hela projektet har publicerats i en egen rapportsvit Arkeologerna 2017:1_1–23. Rapporterna finns att tillgå på Riksantikvarieämbetet/samla.

Rapport 2017:1_1 innehåller den vetenskapliga fördjupningen, en artikelsamling baserad på projektets vetenskapliga frågeställningar och tematiska ingångar. Rapport 2017:1_2 är en inledande Projektintroduktion för hela det arkeologiska projektet med bakgrund, frågeställningar, analyser, ¹⁴C-tabeller m.m. Rapporterna 2017:1_3–9 utgörs av kataloger för respektive kategori av tolkade lämningar i form av bland annat hus, gravar, aktivitetstyor, brunnar, och stolpfundament.

Föremålsmaterialen är samlade i en separat rapport, 2017:1_10. Specialanalyser såsom osteologi, växtfynd, keramik, metallurgi och geoprospektering redovisas i rapporterna 2017:1_11–17. Slutligen är övriga analyser och konserveringsrapporter publicerade i rapporterna 2017:1_18–23.

Samtliga rapporter och övriga publikationer som givits ut i samband med OKB-projektet presenteras i en tabell sist i denna rapport. Utöver dessa är en populärvetenskaplig bok planerad att ges ut av Norstedts förlag.

Det arkeologiska projektet är ett samarbete mellan Arkeologerna vid Statens historiska museer, Upplandsmuseet och SAU (Societas Archaeologica Upsaliensis).

Introduktion

De konserveringsrapporter som framställts inom ramen för OKB-projektet redovisas per materialkategori i fyra rapporter. Fyndmaterialet har registrerats i projektets databaser: sex Intrasisprojekt. Respektive databas har en löpande fyndnummerserie, vilket är skälet till att denna uppställning även har följts i konserveringsrapporterna. Huvuddelen av fyndmaterialet återfinns inom de inledande årens Intrasisprojekt (UV2012_075 Östra och UV2012_224 Västra). Östra projektet berörde delar av gravfältet Storby backe. Västra projektet utgörs av de omfattande boplatslämningarna från järnålder och medeltid.

Projektets fyndmaterial presenteras utförligt i *Föremålskatalog* (rapport 2017:1_10, Beronius Jörpeland, red.). I denna presenteras även fyndregistreringen samt aspekter rörande konserveringen. För en utförligare redovisning av projektet som helhet hänvisas till *Projektintroduktion – om det arkeologiska projektet* (rapport 2017:1_2, Beronius Jörpeland, red.). Samtliga rapporter och övriga publikationer som givits ut i samband med OKB-projektet presenteras i en tabell sist i denna rapport.

Föremålskonserveringen har utförts av Acta KonserveringsCentrum AB.

Administrativa uppgifter

För utförliga administrativa uppgifter hänvisas till *Projektintroduktion – om det arkeologiska projektet* (Beronius Jörpeland 2017).

SHMM:s dnr: 5.1.1-00031-2015.

Länsstyrelsens dnr: 431-4697-11.

SHMM:s projektnr: A12170.

Koordinatsystem: Sweref 99 TM.

Glasföremål och övriga material UV2012_224 Västra, glas

1. Inledning

Fyndet i denna rapport kommer huvudsakligen från väldränerade men fuktiga markförhållanden. Majoriteten av föremålen inkom till konserveringen i lite vatten i fyndpåse. De var jordiga. I övrigt var de stabila. Konserveringen har utförts av Karin Lindahl.

1.1. Konserveringsåtgärder

Föremålet undersöktes först under mikroskop och fotograferades. Dess tillstånd finns beskrivet i tabellen.

I tabellen beskrivs även de konserveringsåtgärder som utförts på föremålet i denna rapport. Eventuella använda kemikalier, exempelvis lim eller konsolideringsmedel, beskrivs även där.

Arbetet har utförts under mikroskop (x10).

1.2 Namngivning av bilder

Nedan följer en förklaring på namngivning av fotografier:

F123_a_fk_1 = före konservering, 1

F123_b_fk_2= före konservering, 2

F123_c_fk_3= före konservering, 3

Om det finns fler bilder under samma kategori tillkommer ett nummer. F123_a_d_1, F123_b_d_2 etc.

F123_d_ek= efter konservering

F123_e_d= detalj

F123_f_u= under konservering

fk Före konservering

ek Efter konservering

d Detalj

u Under konservering

1.3 Packning

Föremålen packades i syrafria fyndaskar med syrafritt papper.

1.4 Fotografering

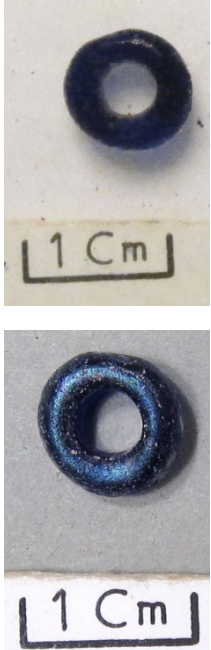
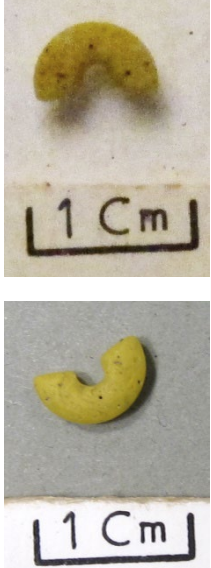
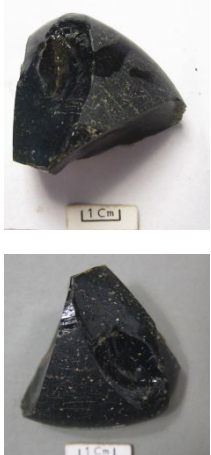
Föremålet fotograferades före och efter konservering.

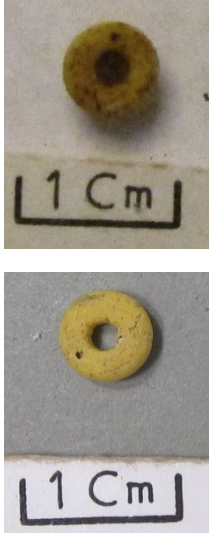

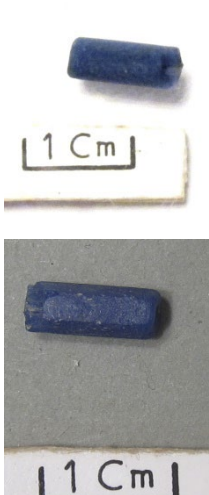
1.5 Rekommendationer för hantering och förvaring av glas

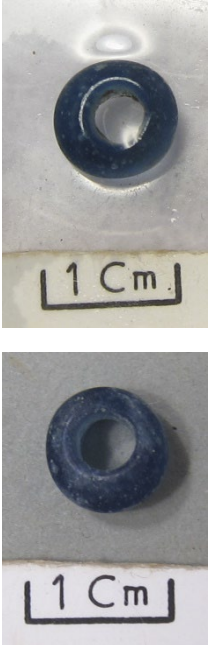
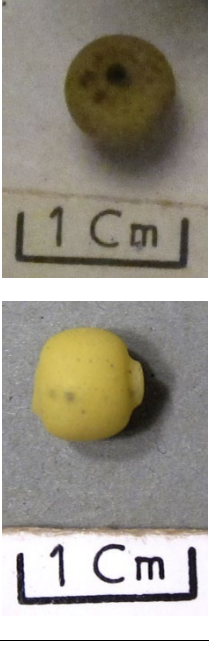
Hantera föremålen alltid med handskar. Glas bör förvaras i ett stabilt relativt torrt klimat kring 40% relativ luftfuktighet (RF).

1.6 Föremål av glas som ingår i rapporten

Fyndnummer och foto	Sakord, material och föremålsbeskrivning	Tillstånd	Övriga konserveringsåtgärder
<p>F1072</p> 	<p>Glas, fragment, grönt.</p> <p>Bilder: F1072_a_fk F1072_b_ek</p>	<p>Inkom till konserveringen i lite vatten i fyndpåse. Det var jordigt. I övrigt var det stabilt.</p>	<p>Fyndet rengjordes i vått tillstånd med avjoniserat vatten och mjuka penslar, under mikroskop (x10). Därefter fick de lufttorka.</p>
<p>F1379</p> 	<p>Pärla, blå, hel.</p> <p>Bilder: F1379_a_fk F1379_b_ek</p>	<p>Inkom till konserveringen i lite vatten i fyndpåse. Det var jordigt. I övrigt var det stabilt.</p>	<p>Fyndet rengjordes i vått tillstånd med avjoniserat vatten och mjuka penslar, under mikroskop (x10). Därefter fick de lufttorka.</p>
<p>F1884</p> 	<p>Pärla, liten, blå, hel.</p> <p>Bilder: F1884_a_fk F1884_b_ek</p>	<p>Inkom till konserveringen i lite vatten i fyndpåse. Det var jordigt. I övrigt var det stabilt.</p>	<p>Fyndet rengjordes i vått tillstånd med avjoniserat vatten och mjuka penslar, under mikroskop (x10). Därefter fick de lufttorka.</p>

Fyndnummer och foto	Sakord, material och föremålsbeskrivning	Tillstånd	Övriga konserveringsåtgärder
<p>F1892</p> 	<p>Pärla, blå, hel.</p> <p>Bilder: F1892_a_fk F1892_b_ek</p>	<p>Inkom till konserveringen i lite vatten i fyndpåse. Det var jordigt. I övrigt var det stabilt.</p>	<p>Fyndet rengjordes i vått tillstånd med avjoniserat vatten och mjuka penslar, under mikroskop (x10). Därefter fick de lufttorka.</p>
<p>F2634</p> 	<p>Pärla, gul, halv.</p> <p>Bilder: F2634_a_fk F2634_b_ek</p>	<p>Inkom till konserveringen i lite vatten i fyndpåse. Det var jordigt. I övrigt var det stabilt.</p>	<p>Fyndet rengjordes i vått tillstånd med avjoniserat vatten och mjuka penslar, under mikroskop (x10). Därefter fick de lufttorka.</p>
<p>F2675</p> 	<p>Glättsten, blått glas (slaggliknande), vita partiklar i glaset.</p> <p>Bilder: F2675_a_fk F2675_b_ek</p>	<p>Inkom till konserveringen i lite vatten i fyndpåse. Det var jordigt. I övrigt var det stabilt.</p>	<p>Fyndet rengjordes i vått tillstånd med avjoniserat vatten och mjuka penslar, under mikroskop (x10). Därefter fick de lufttorka.</p>

Fyndnummer och foto	Sakord, material och föremålsbeskrivning	Tillstånd	Övriga konserveringsåtgärder
<p>F2954</p> 	<p>Pärla, gul, hel.</p> <p>Bilder: F_a_fk F_b_ek</p>	<p>Inkom till konserveringen i lite vatten i fyndpåse. Det var jordigt. I övrigt var det stabilt.</p>	<p>Fyndet rengjordes i vått tillstånd med avjoniserat vatten och mjuka penslar, under mikroskop (x10). Därefter fick de lufttorka.</p>
<p>F2955</p> 	<p>Pärla, röd, halv.</p> <p>Bilder: F2955_a_fk F2955_b_ek</p>	<p>Inkom till konserveringen i lite vatten i fyndpåse. Det var jordigt. I övrigt var det stabilt.</p>	<p>Fyndet rengjordes i vått tillstånd med avjoniserat vatten och mjuka penslar, under mikroskop (x10). Därefter fick de lufttorka.</p>
<p>F3088</p> 	<p>Pärla, blå, avlång, smal, fassetterad.</p> <p>Bilder: F3088_a_fk F3088_b_ek</p>	<p>Inkom till konserveringen i lite vatten i fyndpåse. Det var jordigt. I övrigt var det stabilt.</p>	<p>Fyndet rengjordes i vått tillstånd med avjoniserat vatten och mjuka penslar, under mikroskop (x10). Därefter fick de lufttorka.</p>

<i>Fyndnummer och foto</i>	<i>Sakord, material och föremålsbeskrivning</i>	<i>Tillstånd</i>	<i>Övriga konserveringsåtgärder</i>
<p>F3120</p> 	<p>Pärla, blå, hel.</p> <p>Bilder: F3120_a_fk F3120_b_ek</p>	<p>Inkom till konserveringen i lite vatten i fyndpåse. Det var jordigt. I övrigt var det stabilt.</p>	<p>Fyndet rengjordes i vått tillstånd med avjoniserat vatten och mjuka penslar, under mikroskop (x10). Därefter fick de lufttorka.</p>
<p>F3121</p> 	<p>Pärla, gul, hel.</p> <p>Bilder: F3121_a_fk F3121_b_ek</p>	<p>Inkom till konserveringen i lite vatten i fyndpåse. Det var jordigt. I övrigt var det stabilt.</p>	<p>Fyndet rengjordes i vått tillstånd med avjoniserat vatten och mjuka penslar, under mikroskop (x10). Därefter fick de lufttorka.</p>
<p>F3122</p>	<p>Glasfragment, blått.</p> <p>Bilder: saknas</p>	<p>Inkom till konserveringen i lite vatten i fyndpåse. Det var jordigt. I övrigt var det stabilt.</p>	<p>Fyndet rengjordes i vått tillstånd med avjoniserat vatten och mjuka penslar, under mikroskop (x10). Därefter fick de lufttorka.</p>

<i>Fyndnummer och foto</i>	<i>Sakord, material och föremålsbeskrivning</i>	<i>Tillstånd</i>	<i>Övriga konserveringsåtgärder</i>
<p>F3123</p> 	<p>Pärla, Halv, blå med pålagda gula och röda trådar.</p> <p>Bilder: F3123_a_fk F3123_b_ek</p>	<p>Inkom till konserveringen i lite vatten i fyndpåse. Det var jordigt. I övrigt var det stabilt.</p>	<p>Fyndet rengjordes i vått tillstånd med avjoniserat vatten och mjuka penslar, under mikroskop (x10). Därefter fick de lufttorka.</p>
<p>F3124</p> 	<p>Pärla, segmenterad, 3 st. segment, gult överfångsglas.</p> <p>Bilder: F3124_a_fk F3124_b_ek</p>	<p>Inkom till konserveringen i lite vatten i fyndpåse. Det var jordigt. I övrigt var det stabilt.</p>	<p>Fyndet rengjordes i vått tillstånd med avjoniserat vatten och mjuka penslar, under mikroskop (x10). Därefter fick de lufttorka.</p> <p>Iriserande vitaktig yta efter torkning.</p>
<p>F3126</p> 	<p>Pärla, gul, hel.</p> <p>Bilder: F3126_a_fk F3126_b_ek</p>	<p>Inkom till konserveringen i lite vatten i fyndpåse. Det var jordigt. I övrigt var det stabilt.</p>	<p>Fyndet rengjordes i vått tillstånd med avjoniserat vatten och mjuka penslar, under mikroskop (x10). Därefter fick de lufttorka.</p>

<i>Fyndnummer och foto</i>	<i>Sakord, material och föremålsbeskrivning</i>	<i>Tillstånd</i>	<i>Övriga konserveringsåtgärder</i>
<p>F3127</p> 	<p>Pärla, blå med röda och vita pålagda trådar.</p> <p>Bilder: F3127_a_fk F3127_b_ek</p>	<p>Inkom till konserveringen i lite vatten i fyndpåse. Det var jordigt. I övrigt var det stabilt.</p>	<p>Fyndet rengjordes i vått tillstånd med avjoniserat vatten och mjuka penslar, under mikroskop (x10). Därefter fick de lufttorka.</p>
<p>F3129</p> 	<p>Pärla, 3 st. pärlfragment, turkos, ej passning, krackelerat glas.</p> <p>Bilder: F3129_a_fk F3129_b_ek</p>	<p>Inkom till konserveringen i lite vatten i fyndpåse. Det var jordigt. I övrigt var det stabilt.</p>	<p>Fyndet rengjordes i vått tillstånd med avjoniserat vatten och mjuka penslar, under mikroskop (x10). Därefter fick de lufttorka.</p>

Glasföremål och övriga material UV2012_224 Västra, sten

1. Inledning

Fynden i denna rapport kommer huvudsakligen från väldränerade men fuktiga markförhållanden. De förvarades efter upptagandet innan konservering i lite vatten i fyndpåse i kylskåp. Konserveringen har utförts av Karin Lindahl.

1.1. Konserveringsåtgärder

Föremålen undersöktes först under mikroskop och fotograferades. Deras tillstånd finns beskrivet i tabellen.

I tabellen beskrivs även de konserveringsåtgärder som utförts på föremål i denna rapport. Eventuella använda kemikalier, exempelvis lim eller konsolideringsmedel, beskrivs även där. Arbetet har utförts under mikroskop (x10).

1.2 Namngivning av bilder

Nedan följer en förklaring på namngivning av fotografier:

F123_a_fk_1 = före konservering, 1

F123_b_fk_2= före konservering, 2

F123_c_fk_3= före konservering, 3

Om det finns fler bilder under samma kategori tillkommer ett nummer. F123_a_d_1, F123_b_d_2 etc.

F123_d_ek= efter konservering

F123_e_d= detalj

F123_f_u= under konservering

fk Före konservering

ek Efter konservering

d Detalj

u Under konservering

1.3 Packning

Föremålen packades i syrafria fyndaskar med syrafritt papper.

1.4 Fotografering

Föremålet fotograferades före och efter konservering.

1.5 Rekommendationer för hantering och förvaring av sten

Hantera föremålet alltid med handskar. Föremålet bör förvaras i ett stabilt klimat med en relativ luftfuktighet (RF) under 60%.

1.6 Föremål av sten som ingår i rapporten

Fyndnummer och foto	Sakord, material och föremålsbeskrivning	Tillstånd	Övriga konserveringsåtgärder
<p>F2632</p> 	<p>Rund pärla av bränd karneol. Endast halva pärlan återstår. Den var vit men lite röd på insidan vid snoddhålet.</p> <p>Bilder: F2632_a_fk_1 F2632_b_fk_2 F2632_c_ek_1 F2632_d_ek_2</p>	<p>Föremålet inkom till konserveringen i lite vatten i fyndpåse. Det var jordigt. Ytan var kraftigt krackelerad med mörka sprickor, men höll ihop.</p>	<p>Fyndet rengjordes i vått tillstånd med avjoniserat vatten och mjuka penslar, under mikroskop (x10). Därefter fick det lufttorka.</p>

<i>Fyndnummer och foto</i>	<i>Sakord, material och föremålsbeskrivning</i>	<i>Tillstånd</i>	<i>Övriga konserveringsåtgärder</i>
<p>F3125</p> 	<p>Pärila av karneol, orange. Fasettslipad.</p> <p>Bilder: F3125_a_fk_1 F3125_b_fk_2 F3125_c_ek_1 F3125_d_ek_2</p>	<p>Föremålet inkom till konserveringen i lite vatten i fyndpåse. Det var jordigt. Välbevarat.</p>	<p>Pärilan rengjordes i vått tillstånd med avjoniserat vatten och mjuka penslar, under mikroskop (x10). Därefter fick det lufttorka.</p>

Glasföremål och övriga material UV2012_224 Västra, trä

1. Inledning

Fynden i denna rapport består av förkolnat trä. De lämnades in fuktiga eller torra, se nedan, till konservering hos Acta Konserveringscentrum efter grävsäsongen var avslutad där de konserverats av Karin Lindahl, arkeologisk konservator.

1.1. Konserveringsåtgärder

Föremålen undersöktes först under mikroskop och dess tillstånd finns beskrivet i tabellen.

I tabellen beskrivs även de konserveringsåtgärder som utförts på föremål i denna rapport. Eventuella använda kemikalier, exempelvis lim eller konsolideringsmedel, beskrivs även där.

Arbetet har utförts under mikroskop.

1.2 Namngivning av bilder

Nedan följer en förklaring på namngivning av fotografier:

F123_a_fk_1 = före konservering, 1

F123_b_fk_2= före konservering, 2

F123_c_fk_3= före konservering, 3

Om det finns fler bilder under samma kategori tillkommer ett nummer. F123_a_d_1, F123_b_d_2 etc.

F123_d_ek= efter konservering

F123_e_d= detalj

F123_f_u= under konservering

fk	Före konservering
ek	Efter konservering
d	Detalj
u	Under konservering

1.3 Packning

Föremålet packat i syrafri fyndask med syrafritt papper.

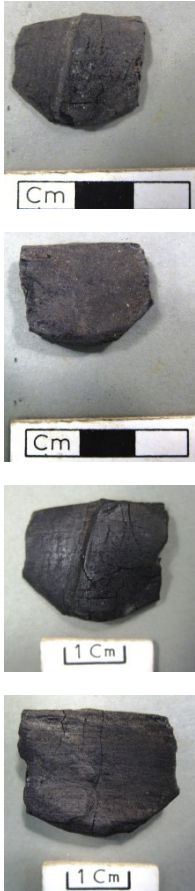
1.4 Fotografering

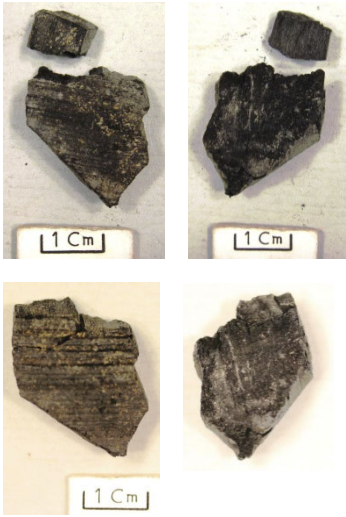
Föremålen fotograferas före och efter konservering.

1.5 Rekommendationer för hantering och förvaring av förkolnat trä

Hantera föremålen alltid med handskar. Föremål av förkolnat trä bör förvaras i ett stabilt klimat mellan 40-60% relativ luftfuktighet (RF), (snarare åt det torrare hållet för F7234 pga eventuell förekomst av pyrit).

1.6 Föremål av trä som ingår i rapporten

<i>Fyndnummer och foto</i>	<i>Sakord, material och föremålsbeskrivning</i>	<i>Tillstånd</i>	<i>Övriga konserveringsåtgärder</i>
<p>F2065</p> 	<p>Eventuell skärva av träkärl. Träet är fullständigt förkolnat. Ytan är bearbetad och ena kanten förefaller vara en mynningskant. Skärvan har en något buktande form.</p> <p>Bilder: F2065_a_fk_1 F2065_b_fk_2 F2065_c_ek_1 F2065_d_ek_2</p>	<p>Föremålet inkom till konserveringen fuktigt i fyndpåse. Det undersöktes under mikroskop (x10). Det var något jordigt. Ytan hade sprickor och föremålet var skört.</p>	<p>Fyndet rengjordes i fuktigt tillstånd med avjoniserat vatten och mjuka penslar, under mikroskop (x10). Därefter fick det lufttorka. Eftersom det var skört konsoliderades det i bad med 10 % (w/v) Paraloid B72 (akrylat co-polymer) i acetone:etanol (1:4) och fick därpå lufttorka. En del lossnade under arbetet vilken limmades åter med Paraloid B72-lim.</p>

<i>Fyndnummer och foto</i>	<i>Sakord, material och föremålsbeskrivning</i>	<i>Tillstånd</i>	<i>Övriga konserveringsåtgärder</i>
<p>F3998</p> 	<p>3 st. delar av pinne, (möjligen delar av bearbetat föremål, men mindre troligt). Träet är fullständigt förkolnat. Delarna var avlånga och formade som rundade segment vilka kan vara snidade, men troligare är att träet formats/ deformerats på detta sätt under förkolningsprocessen.</p> <p>Bilder: F3998_a_fk_1 F3998_b_fk_2 F3998_c_ek_1 F3998_d_ek_2</p>	<p>Föremålet inkom till konserveringen fuktigt i fyndpåse. Delarna undersöktes under mikroskop (x10). Delarna var jordiga. Passning mellan delarna saknas. Träkolet uppvisade kraftiga sprickor, främst tvärsprickor, och var skört.</p> <p>En av delarna hade i en brottyta spår av insektsangrepp, hål och gångar efter trägnagare, som sannolikt uppstått innan träet förkolnats.</p>	<p>Delarna rengjordes i fuktigt tillstånd med avjoniserat vatten och mjuka penslar, under mikroskop (x10). Eftersom kolet var skört och sprucket konsoliderades det i bad med 10 % (w/v) Paraloid B72 (akrylat co-polymer) i acetone:etanol (1:4) och fick därpå lufttorka.</p>
<p>F7234</p> 	<p>Skärva, del av kärlvägg av förkolnat trä. Kärlet är svarvat och tillverkningsspår finns i ytan. Ornerat med svarvade tunna parallella ränder på utsidan. Skärvan har en något buktande form.</p> <p>Bilder: F7234_a_fk_1 F7234_b_fk_2 F7234_c_ek_1 F7234_d_ek_2</p>	<p>I två delar med passning. Delarna var sköra vid hantering. Mindre lerrester fanns på ytan. Dessutom fanns beige-gula saltutfällningar i form av små hårda utväxter på ytan (pyrit?).</p>	<p>Lera/salt på ytan avlägsnades mycket försiktigt med hjälp av torra mjuka penslar och insektsnål. All lera/salt gick ej att avlägsna pga risk att skada originalytan.</p> <p>Delarna konsoliderades i bad med 10 % (w/v) Paraloid B72 i acetone:etanol (1:4) och fick sedan lufttorka. Därpå limrades de ihop med Paraloid B72 lim (HMG products, akrylat co-polymer).</p> <p>Arbetet utfört under mikroskop (x10-40).</p>

Glasföremål och övriga material

UV2012_224 Västra, bränd lera

1. Inledning

Fyndet i denna rapport kommer huvudsakligen från väldränerade men fuktiga markförhållanden. Det fick torka i inomhusklimat efter upptagandet innan konservering. Konserveringen har utförts av Karin Lindahl.

1.1. Konserveringsåtgärder

Föremålet undersöktes först under mikroskop och fotograferades. Dess tillstånd finns beskrivet i tabellen.

I tabellen beskrivs även de konserveringsåtgärder som utförts på föremålet i denna rapport. Eventuella använda kemikalier, exempelvis lim eller konsolideringsmedel, beskrivs även där.

Arbetet har utförts under mikroskop (x10).

1.2 Namngivning av bilder

Nedan följer en förklaring på namngivning av fotografier:

F123_a_fk_1 = före konservering, 1

F123_b_fk_2= före konservering, 2

F123_c_fk_3= före konservering, 3

Om det finns fler bilder under samma kategori tillkommer ett nummer. F123_a_d_1, F123_b_d_2 etc.

F123_d_ek= efter konservering

F123_e_d= detalj

F123_f_u= under konservering

fk Före konservering

ek Efter konservering

d Detalj

u Under konservering

1.3 Packning

Föremålen packades i syrafria fyndaskar med syrafritt papper.

1.4 Fotografering

Föremålet fotograferades före och efter konservering.

1.5 Rekommendationer för hantering och förvaring av bränd lera

Hantera föremålet alltid med handskar. Föremålet bör förvaras i ett stabilt klimat med en relativ luftfuktighet (RF) mellan 40- 60%.

1.6 Föremål av bränd lera som ingår i rapporten

Fyndnummer och foto	Sakord, material och föremålsbeskrivning	Tillstånd	Övriga konserveringsåtgärder
<p data-bbox="178 322 240 342">F3226</p> 	<p data-bbox="497 322 740 566">Sländtrissa alternativt vävtygd. Rund platt trissa med centrerat cylinderformat hål, består av svart bränd lera. Magrad med bl.a. krossad sten som förefaller vara glimmer och kvarts. Yttre diameter: 64mm, tjocklek: 10-12mm, diameter hål: c:a 12mm.</p> <p data-bbox="497 593 632 712">Bilder: F3226_a_fk_1 F3226_b_fk_2 F3226_c_ek_1 F3226_d_ek_2</p>	<p data-bbox="762 322 995 443">Undersökt under mikroskop (x10). Intakt, hel. Mikrosprickor i ytan från tillverkning. Stabil och välbevarad. Lerig yta.</p>	<p data-bbox="1027 322 1374 443">Rengjordes vått med avjoniserat vatten, mjuka penslar och bomullstops, under mikroskop (x10). Därefter fick den lufttorka. De packades sedan i fyndask med syrafritt silkepapper.</p>

Glasföremål och övriga material UV2013_074 Centrala, glas

1. Inledning

Om inte annat anges lades fynden i denna rapport i fyndpåse med vatten på utgrävningen och lämnades senare in blöta till konservering hos Acta Konserveringcentrum i Stockholm. Konserveringen utförd av Karin Lindahl.

1.1. Konserveringsåtgärder

Föremålen undersöktes först under mikroskop och deras tillstånd finns beskrivna i tabellen.

I tabellen beskrivs även de konserveringsåtgärder som utförts på föremål i denna rapport. Eventuella använda kemikalier, exempelvis lim eller konsolideringsmedel, beskrivs även där.

Arbetet har utförts under mikroskop.

1.2 Namngivning av bilder

Nedan följer en förklaring på namngivning av fotografier:

F123_a_fk_1 = före konservering, 1

F123_b_fk_2= före konservering, 2

F123_c_fk_3= före konservering, 3

Om det finns fler bilder under samma kategori tillkommer ett nummer. F123_a_d_1, F123_b_d_2 etc.

F123_d_ek= efter konservering

F123_e_d= detalj

F123_f_u= under konservering

fk	Före konservering
ek	Efter konservering
d	Detalj
u	Under konservering

1.3 Packning

Föremålen packade i syrafria fyndaskar med syrafritt papper.

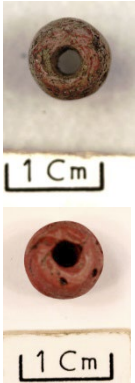

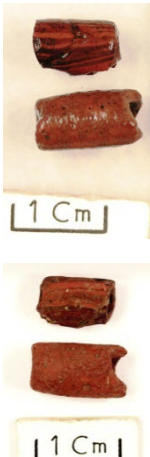
1.4 Fotografering

Föremålen fotograferades före och efter konservering.

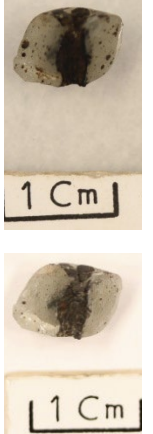
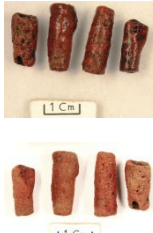

1.5 Rekommendationer för hantering och förvaring av bränd lera

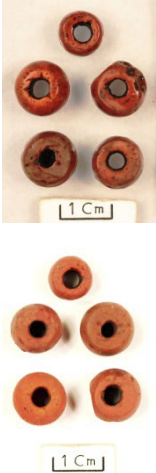

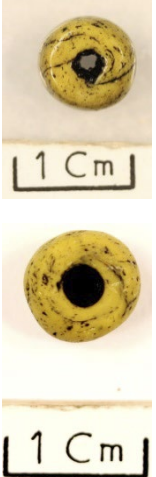
Hantera föremålen alltid med handskar. Glas bör förvaras i ett stabilt klimat kring 40% relativ luftfuktighet (RF).

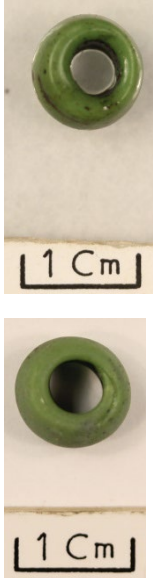

1.6 Föremål av glas som ingår i rapporten

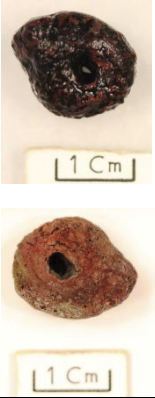
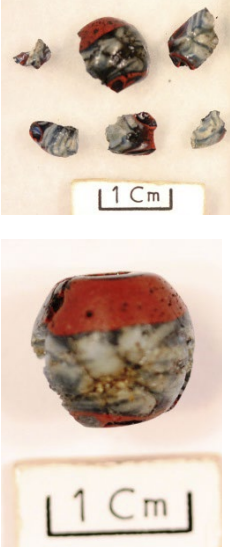
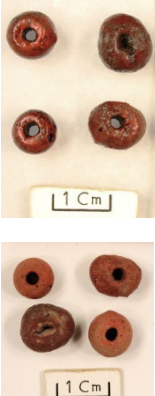
Fyndnummer och foto	Sakord, material och föremålsbeskrivning	Tillstånd	Övriga konserveringsåtgärder
<p>F10</p> 	<p>En rund röd opak pärla.</p> <p>Bilder: F10_a_fk F10_b_ek</p>	<p>Inkom i torrt tillstånd till konserveringen. Något lerig på ytan. I övrigt välbevarad.</p>	<p>Rengjord med avjoniserat vatten och mjuka penslar och fick sedan lufttorka. Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>
<p>F521</p> 	<p>Två blå runda opaka pärlor.</p> <p>Bilder: F521_a_fk F521_b_ek</p>	<p>Något jordiga. Stabila.</p>	<p>Rengjorda med avjoniserat vatten och mjuka penslar och fick sedan lufttorka. Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>
<p>F522</p> 	<p>Två cylinderformade röda opaka pärlor. Ena pärlan dragen med ränder i olika nyanser.</p> <p>Bilder: F522_a_fk F522_b_ek</p>	<p>Mindre jordrester på ytan. Båda pärlorna har lidit materialförlust.</p>	<p>Rengjorda med avjoniserat vatten och mjuka penslar och fick sedan lufttorka. Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>

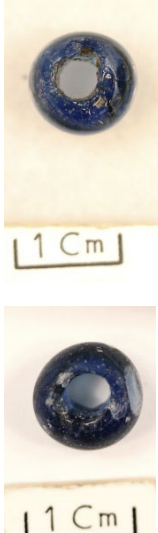

Fyndnummer och foto	Sakord, material och föremålsbeskrivning	Tillstånd	Övriga konserveringsåtgärder
<p>F523</p> 	<p>34 och ½ pärlor/smältor av rött opakt glas. Många deformerade.</p> <p>Bilder: F523_a_fk F523_b_ek</p>	<p>En pärla var trasig i två halvkor med passning. Av en annan pärla återstod endast halva pärlan. Täckta av svart sot/jord. En del med porig yta.</p>	<p>Rengjorda med avjoniserat vatten och mjuka penslar och fick sedan lufttorka. Den trasiga pärlan limmades med Paraloid B72 lim (HMG products). Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>
<p>F524</p> 	<p>Rund gul opak pärla (med några mindre röda inslag).</p> <p>Bilder: F524_a_fk F524_b_ek</p>	<p>Mycket porig yta med sprickor. Täckta av svart sot/jord.</p>	<p>Rengjord med avjoniserat vatten och mjuka penslar och fick sedan lufttorka. Konsoliderad i bad med 10% (w/v) Paraloid B72 (akrylat co-polymer) i etanol:acetone (4:1). Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>
<p>F525</p> 	<p>Halv grön pärla.</p> <p>Bilder: F525_a_fk F525_b_ek</p>	<p>Endast halva pärlan återstod. Relativt välbevarade- Täckta av lite jord. Bitvis porig yta.</p>	<p>Rengjord med avjoniserat vatten och mjuka penslar och fick sedan lufttorka. Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>

<i>Fyndnummer och foto</i>	<i>Sakord, material och föremålsbeskrivning</i>	<i>Tillstånd</i>	<i>Övriga konserveringsåtgärder</i>
<p>F526</p> 	<p>Segmenterad pärla, tre segment. Gult överglas på vitt kärnglas. Metallfolie såg ut att finnas mellan glasen på några ställen (under mikroskop).</p> <p>Bilder: F526_a_fk F526_b_ek</p>	<p>Relativt välbevarad. Ett fragment av det gula överglaset var borta nära ena änden. Relativt välbevarad med jord på ytan och mikrosprickor i ytan på några ställen.</p>	<p>Rengjord med avjoniserat vatten och mjuka penslar och fick sedan lufttorka. Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>
<p>F527</p> 	<p>Del av vit rund opak pärla.</p> <p>Bilder: F527_a_fk F527_b_ek</p>	<p>Något jordig och med en svart beläggning på ytan, speciellt i snoddhålet.</p>	<p>Rengjord med avjoniserat vatten och mjuka penslar och fick sedan lufttorka. Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>
<p>F528</p> 	<p>Fyra stycken opaka cylinderformade pärlor. Förefaller brända, något deformerade.</p> <p>Bilder: F528_a_fk F528_b_ek</p>	<p>Svartsotig jord på ytan, porig yta.</p>	<p>Rengjorda med avjoniserat vatten och mjuka penslar och fick sedan lufttorka. Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>
<p>F529</p> 	<p>Två turkosa runda pärlor.</p> <p>Bilder: F529_a_fk F529_b_ek</p>	<p>Välbevarade, något jordiga.</p>	<p>Rengjorda med avjoniserat vatten och mjuka penslar och fick sedan lufttorka. Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>

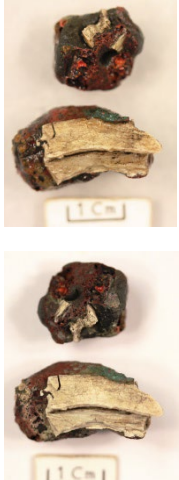
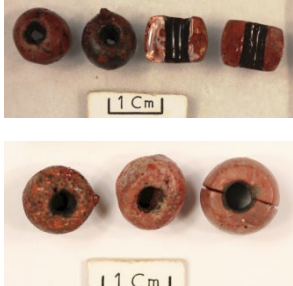
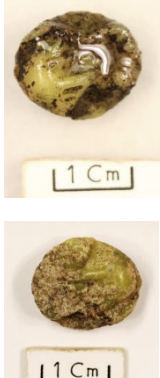
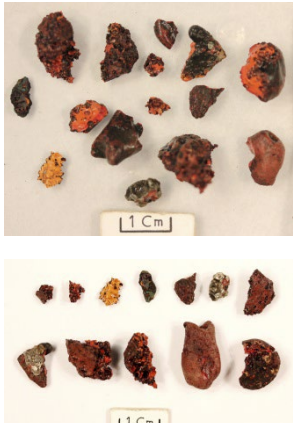
<i>Fyndnummer och foto</i>	<i>Sakord, material och föremålsbeskrivning</i>	<i>Tillstånd</i>	<i>Övriga konserveringsåtgärder</i>
<p>F530</p> 	<p>En orangeröd och fyra röda och pärlor. En av pärlorna hade ett litet fragment metall (kopparlegering) insmält i ytan nära hålet.</p> <p>Bilder: F530_a_fk F530_b_ek</p>	<p>Relativt välbevarade. Täckta av jord/svart sot. Bitvis porig yta.</p>	<p>Rengjorda med avjoniserat vatten och mjuka penslar och fick sedan lufttorka. Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>
<p>F531</p> 	<p>Två gula runda opaka pärlor.</p> <p>Bilder: F531_a_fk F531_b_ek</p>	<p>Relativt välbevarade. Täckta av jord/svart sot.</p>	<p>Rengjorda med avjoniserat vatten och mjuka penslar och fick sedan lufttorka. Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>
<p>F532</p> 	<p>En gul rund opak pärla.</p> <p>Bilder: F532_a_fk F532_b_ek</p>	<p>Relativt välbevarade. Täckt av jord/svart sot, speciellt i porer ytan.</p>	<p>Rengjord med avjoniserat vatten och mjuka penslar och fick sedan lufttorka. Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>

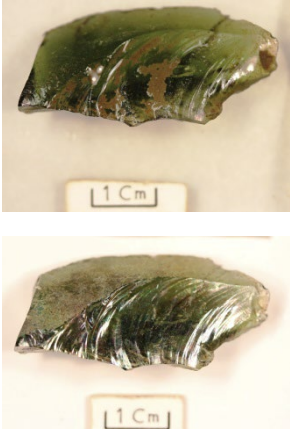
<i>Fyndnummer och foto</i>	<i>Sakord, material och föremålsbeskrivning</i>	<i>Tillstånd</i>	<i>Övriga konserveringsåtgärder</i>
<p>F533</p> 	<p>Grön, rund opak pärla.</p> <p>Bilder: F533_a_fk F533_b_ek</p>	<p>Något lerig, stabil.</p>	<p>Rengjord med avjoniserat vatten och mjuka penslar och fick sedan lufttorka. Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>
<p>F534</p> 	<p>Grön rund halv-genomskinlig pärla.</p> <p>Bilder: F534_a_fk F534_b_ek</p>	<p>Välbevarad något jordig yta.</p>	<p>Rengjord med avjoniserat vatten och mjuka penslar och fick sedan lufttorka. Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>
<p>F535</p> 	<p>Vit rund pärla.</p> <p>Bilder: F535_a_fk F535_b_ek</p>	<p>Relativt välbevarad. Täckt bitvis av svart sot/jord. Porig yta med mörka missfärgningar. Någon rostutfällning på insidan av hålet.</p>	<p>Rengjord med avjoniserat vatten och mjuka penslar och fick sedan lufttorka. Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>

Fyndnummer och foto	Sakord, material och föremålsbeskrivning	Tillstånd	Övriga konserveringsåtgärder
<p>F536</p> 	<p>Röd opak glaspärla. Smält och deformerad.</p> <p>Bilder: F536_a_fk F536_b_ek</p>	<p>Täckt av svartsotig jord. Mycket porig yta.</p>	<p>Rengjord med avjoniserat vatten och mjuka penslar och fick sedan lufttorka. Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>
<p>F537</p> 	<p>Mosaikpärla av blått, rött och vitt glas.</p> <p>Bilder: F537_a_fk F537_b_ek</p>	<p>Trasig i sex delar med passning. Ej komplett, delar saknas.</p> <p>Något jordig.</p>	<p>Rengjord med avjoniserat vatten och mjuka penslar och fick sedan lufttorka. Delarna konsoliderades i bad med 10% (w/v) Paraloid B72 (akrylat co-polymer) i etanol:acetone (4:1). Slutligen limmades delarna med Paraloid B72 lim (HMG products).</p> <p>Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>
<p>F538</p> 	<p>Fyra stycken opaka röda runda pärlor. Minst två var brända/deformerade.</p> <p>Bilder: F538_a_fk F538_b_ek</p>	<p>Bitvis svartsotiga.</p>	<p>Rengjorda med avjoniserat vatten och mjuka penslar och fick sedan lufttorka. Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>

<i>Fyndnummer och foto</i>	<i>Sakord, material och föremålsbeskrivning</i>	<i>Tillstånd</i>	<i>Övriga konserveringsåtgärder</i>
<p>F539</p> 	<p>Blå rund halvgenomsiktig pärla.</p> <p>Bilder: F539_a_fk F539_b_ek</p>	<p>Något lerig, i övrigt stabil.</p>	<p>Rengjord med avjoniserat vatten och mjuka penslar och fick sedan lufttorka. Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>
<p>F540</p> 	<p>Två segmenterade pärlor, en med tre segment och en med två. Gult överglas på vitt kärnglas. Metallfolie såg ut att finnas mellan glasen på några ställen (under mikroskop).</p> <p>Bilder: F540_a_fk F540_b_ek</p>	<p>Den större pärlan hade en mindre materialförlust av gult överglas. Något jordiga, i övrigt välbevarade.</p>	<p>Rengjorda med avjoniserat vatten och mjuka penslar och fick sedan lufttorka. Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>

<i>Fyndnummer och foto</i>	<i>Sakord, material och föremålsbeskrivning</i>	<i>Tillstånd</i>	<i>Övriga konserveringsåtgärder</i>
<p>F541</p> 	<p>72 stycken pärlor/smältor av rött opakt glas. Enstaka andra färger förekommer. Fastsmälta benpartiklar och sandkorn fans på ytorna. Deformerade. Tre ev. fyra stycken har rester av tunna kopparband i hålen som troligen även löpt runt buken på pärlorna (se detaljbilder nedan t.v.)</p> <p>Bilder: F541_a_fk F541_b_ek F541_c_d_1 (sid 1) F541_d_d_2 (sid 2)</p>	<p>Täckta av svartsotig jord. Mycket poriga, bitvis smuliga ytor. Kopparbanden var kraftigt korroderade, fragmentariskt bevarade och eldpåverkade.</p>	<p>Rengjorda med avjoniserat vatten och mjuka penslar och fick sedan lufttorka. Stabila pärlor/smältor behandlade i avjoniserat vatten i ultraljudsbad (1,5 min/objekt). Åtta stycken konsoliderade i bad med 10% (w/v) Paraloid B72 (akrylat co-polymer) i etanol:acetone (4:1).</p> <p>Kopparbanden frampreparerade med skalpell och insektsnål och stabiliserade med 10% (w/v) Paraloid B72 (akrylat co-polymer) i etanol:acetone (4:1) som applicerades med pensel. Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>
<p>F542</p> 	<p>Tre röda brända pärlor. Deformerade/delvis smälta.</p> <p>Bilder: F542_a_fk F542_b_ek</p>	<p>Poriga svartsotiga ytor.</p>	<p>Rengjorda med avjoniserat vatten och mjuka penslar och fick sedan lufttorka. Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>

Fyndnummer och foto	Sakord, material och föremålsbeskrivning	Tillstånd	Övriga konserveringsåtgärder
<p>F543</p> 	<p>Två stycken röda glas-smältor (troligen hopsmälta pärlor). Insmälta fragment av ben och kopparlegering i ytorna.</p> <p>Bilder: F543_a_fk F543_b_ek</p>	<p>Poriga ytor. Svartsotig jord på ytor.</p>	<p>Rengjorda med avjoniserat vatten och mjuka penslar och fick sedan lufttorka. Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>
<p>F544</p> 	<p>Tre runda opaka röda pärlor. Två var brända och en var obränd (den trasiga).</p> <p>Bilder: F544_a_fk F544_b_ek</p>	<p>En av pärlorna var trasig i två delar med passning. Poriga svartsotiga ytor.</p>	<p>Rengjorda med avjoniserat vatten och mjuka penslar och fick sedan lufttorka. De brända pärlorna konsoliderade i bad med 10% (w/v) Paraloid B72 (akrylat co-polymer) i etanol:acetone (4:1). Den trasiga pärlan hoplimmad med Paraloid B72 lim (HMG products). Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>
<p>F545</p> 	<p>Smält gul glaspärla. Kraftigt deformerad med insmälta sandkom i ytan.</p> <p>Bilder: F545_a_fk F545_b_ek</p>	<p>Jordig med porig yta.</p>	<p>Rengjord med avjoniserat vatten och mjuka penslar och fick sedan lufttorka. Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>
<p>F546</p> 	<p>Sju större och åtta mindre fragment av röda och gula/orangea brända pärlor. Någon med vit glasmassa och något fragment av kopparlegering.</p> <p>Bilder: F546_a_fk F546_b_ek</p>	<p>Fragmenterade, sköra med poriga ytor. Smuliga. Enstaka passningar mellan fragment.</p>	<p>Rengjorda med avjoniserat vatten och mjuka penslar och därpå lufttorkade. Konsoliderade i bad med 10% (w/v) Paraloid B72 (akrylat co-polymer) i etanol:acetone (4:1) för att stabilisera ytor. Enstaka fragment med passning limmades ihop med Paraloid B72 lim (akrylat co-polymer). Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>

<i>Fyndnummer och foto</i>	<i>Sakord, material och föremålsbeskrivning</i>	<i>Tillstånd</i>	<i>Övriga konserveringsåtgärder</i>
<p>F840</p> 	<p>Glasbit/skärva av massivt halvgenomskinligt grönt glas.</p> <p>Bilder: F840_a_fk F840_b_ek</p>	<p>Tendenser till iriserande yta på grund av att ytan är något vittrad.</p>	<p>Rengjord med avjoniserat vatten och mjuka penslar och dehydrerades sedan i bad med först 50 % etanol i avjoniserat vatten och sist i 99 % etanol. Därpå konsoliderades den i bad med 10% (w/v) Paraloid B72 (akrylat co-polymer) i etanol:aceton (4:1) för att stabilisera ytan. Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>

Glasföremål och övriga material UV2013_074

Centrala, bärnsten

KONSERVERINGSRAPPORT

BÄRNSTEN

Ostkustbanan Gamla Uppsala SU, 2013

Raä Dnr: 423-03699-2011

Intrasis projekt UV2013_074 Centrala

Up, Uppsala sn., Gamla Uppsala 27:1

Uppsala 240:1, 284:1-2

1. Inledning

Fyndet i denna rapport lades i fyndpåse med vatten på utgrävningen och lämnades senare in till konservering hos Acta Konserveringcentrum i Stockholm blött. Konserveringen utförd av Karin Lindahl.

1.1. Konserveringsåtgärder

Föremålet undersöktes först under mikroskop och dess tillstånd finns beskrivet i tabellen.

I tabellen beskrivs även de konserveringsåtgärder som utförts på. Eventuella använda kemikalier, exempelvis lim eller konsolideringsmedel, beskrivs även där.

Arbetet har utförts under mikroskop.

1.2 Namngivning av bilder

Nedan följer en förklaring på namngivning av fotografier:

F123_a_fk_1 = före konservering, 1

F123_b_fk_2= före konservering, 2

F123_c_fk_3= före konservering, 3

Om det finns fler bilder under samma kategori tillkommer ett nummer. F123_a_d_1, F123_b_d_2 etc.

F123_d_ek= efter konservering

F123_e_d= detalj

F123_f_u= under konservering

fk	Före konservering
ek	Efter konservering
d	Detalj
u	Under konservering

1.3 Packning

Föremålet packat i syrafri fyndask med syrafritt papper.

1.4 Fotografering

Föremålet fotograferades före och efter konservering.

1.5 Rekommendationer för hantering och förvaring av bärnsten

Hantera föremålet alltid med handskar. Bärnsten bör förvaras i ett stabilt klimat kring 50% relativ luftfuktighet (RF). Bärnsten är ljuskänsligt och bör förvaras mörk och inte utsättas för direkt solljus. Inför utställning bör konservator konsulteras för att få rekommendation för lämpliga ljusnivåer.

1.6 Föremål av bärnsten som ingår i rapporten

Fyndnummer och foto	Sakord, material och föremålsbeskrivning	Tillstånd	Övriga konserveringsåtgärder
<p>F657</p> 	<p>En bit bärnsten. Formen var naturlig eller kan möjligen vara delvis smält/deformerad av värme. Ytan var full med små runda fördjupningar, varav en med en liten sten i, vilka kanske kan ha orsakats av den varit delvis smält?</p> <p>Bilder: F657_a_fk F657_b_ek_1 F657_c_ek_2</p>	<p>Inkom i fyndpåse i vatten. Kraftigt skadad, trasig i fem fragment, med stora materialförluster kring brottytor. Ytan var mycket vittrad, skör och smulande. Något lerig på ytan.</p>	<p>Rengjord med avjoniserat vatten och mjuka penslar och fick sedan lufttorka. Alla fragment konsoliderades i bad med 10% (w/v) Paraloid B72 i xylol och fick sedan lufttorka. Då den vittrade ytan fortfarande var smulig mättades den ytterligare med samma konsolideringsmedel vilket applicerades med pensel. Delarna limmades slutligen med 40% (w/v) Paraloid B72 i xylol.</p> <p>Arbetet utfört under mikroskop (x10).</p>

Glasföremål och övriga material UV2013_074

Centrala, sten

1. Inledning

Fyndet i denna rapport kommer, tillsammans med metallfynd, huvudsakligen från väldränerade markförhållanden och var generellt i relativt gott skick. Det fick efter upptagandet torka inomhus på utgrävningen och förvarades därefter i s.k. torrbox med ett kontrollerat klimat på ca 15-30% relativ luftfuktighet (RF). Föremålet konserverades under följande år hos Acta Konserveringcentrum AB i Stockholm. Konserveringen har utförts av Emma K Emanuelsson.

1.1. Konserveringsåtgärder

Föremålet undersöktes först under mikroskop och fotograferades. Dess tillstånd finns beskrivet i tabellen.

I tabellen beskrivs även de konserveringsåtgärder som utförts på föremål i denna rapport. Eventuella använda kemikalier, exempelvis lim eller konsolideringsmedel, beskrivs även där.

Arbetet har utförts under mikroskop (x10).

1.2 Namngivning av bilder

Nedan följer en förklaring på namngivning av fotografier:

F123_a_fk_1 = före konservering, 1

F123_b_fk_2= före konservering, 2

F123_c_fk_3= före konservering, 3

Om det finns fler bilder under samma kategori tillkommer ett nummer. F123_a_d_1, F123_b_d_2 etc.

F123_d_ek= efter konservering

F123_e_d= detalj

F123_f_u= under konservering

fk	Före konservering
ek	Efter konservering
d	Detalj
u	Under konservering

1.3 Packning

Föremålet packades i syrafria fyndaskar med syrefritt papper.

1.4 Fotografering

Föremålet fotograferades före och efter konservering.

1.5 Rekommendationer för hantering och förvaring av sten

Hantera föremålet alltid med handskar. Föremålet bör förvaras i ett stabilt klimat med en relativ luftfuktighet (RF) under 60%.

1.6 Föremål av sten som ingår i rapporten

<i>Fyndnummer och foto</i>	<i>Sakord, material och föremålsbeskrivning</i>	<i>Tillstånd</i>	<i>Övriga konserveringsåtgärder</i>
<p>F558</p> 	<p>Pärla. Crinoid, fossil.</p> <p>Bilder: F558_a_fk F558_b_ek</p>	<p>Ytan täcktes av ett tunt lager hårt bunden jord. Under jorden fanns en ljus yta som var något porös.</p>	<p>Föremålet rengjordes mekaniskt med skalpell och penslar samt med etanol/vatten i den mån detta kunde göras utan att skada underliggande yta. Arbetet utfördes under mikroskop (x10).</p>

Glasföremål och övriga material UV2013_074

Centrala, bränd lera

1. Inledning

Fyndet i denna rapport hade fått torka inomhus på utgrävningen och lämnades senare in till konservering hos Acta Konserveringcentrum i Stockholm. Konserveringen utförd av Karin Lindahl.

1.1. Konserveringsåtgärder

Föremålet undersöktes först under mikroskop och dess tillstånd finns beskrivet i tabellen.

I tabellen beskrivs även de konserveringsåtgärder som utförts på föremål i denna rapport. Eventuella använda kemikalier, exempelvis lim eller konsolideringsmedel, beskrivs även där.

Arbetet har utförts under mikroskop.

1.2 Namngivning av bilder

Nedan följer en förklaring på namngivning av fotografier:

F123_a_fk_1 = före konservering, 1

F123_b_fk_2= före konservering, 2

F123_c_fk_3= före konservering, 3

Om det finns fler bilder under samma kategori tillkommer ett nummer. F123_a_d_1, F123_b_d_2 etc.

F123_d_ek= efter konservering

F123_e_d= detalj

F123_f_u= under konservering

fk	Före konservering
ek	Efter konservering
d	Detalj
u	Under konservering

1.3 Packning

Föremålet packat i syrafri fyndask med syrafritt papper.

1.4 Fotografering

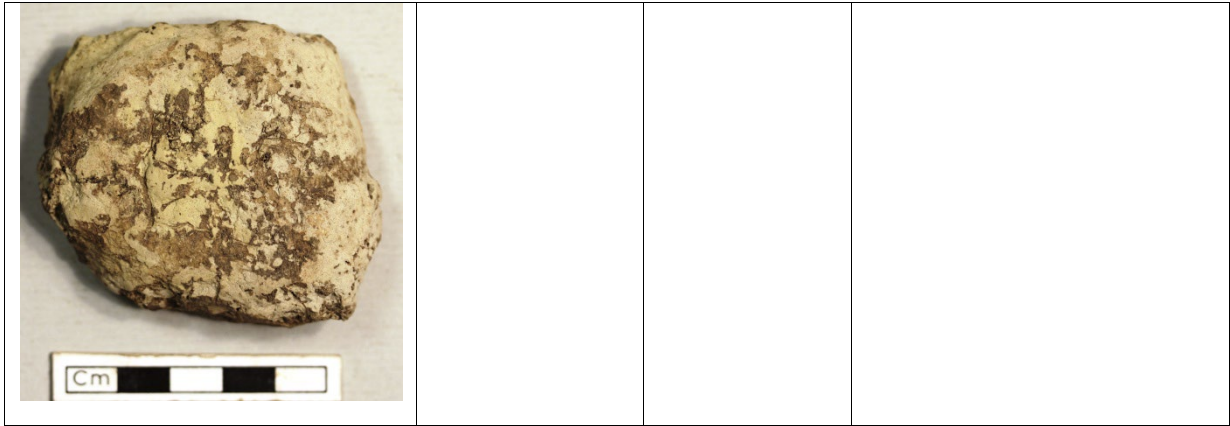
Föremålet fotograferas före och efter konservering.

1.5 Rekommendationer för hantering och förvaring av bränd lera

Hantera föremålet alltid med handskar. Föremål av bränd lera bör förvaras i ett stabilt klimat mellan 40-60% relativ luftfuktighet (RF). Observera att eventuell avgjutning av formarna måste utföras av konservator.

1.6 Föremål av bränd lera som ingår i rapporten

Fyndnummer och foto	Sakord, material och föremålsbeskrivning	Tillstånd	Övriga konserveringsåtgärder
<p data-bbox="177 757 225 779">F411</p> 	<p data-bbox="587 757 791 1563">Gjutform av lera. Ljust, i det närmaste vitt, gods som förefaller vara obränd eller mycket lågbränt (mjukt och lösligt i vatten). Godset verkar sakna magring (möjligen magrat med mycket fin glittrig sand, glimmer?, som möjligen skulle kunna härröra från leran). Gjutformen har fyra fördjupingar (formar) i en slät ovsida. Ett hänge med rak pinne med ögla, två runda räfflade halvsfäriska former med centrerat hål (pärlhalvor?) och en form för ett föremål bestående av sju hopsittande ringar (pärlspridare?). Varje form har en anslutande kanal. Yttre kanter samt baksida består av endast grovt utslätad lera (eroderad). Det fanns inga rester av metall eller korrosion på gjutformen.</p> <p data-bbox="587 1585 715 1711">Bilder: F411_a_fk_1 F411_b_fk_2 F411_c_ek_1 F411_d_ek_2</p>	<p data-bbox="818 757 1003 1491">Föremålet bestod av en stor del samt ett antal lösa småfragment (utan passning). Godset var mjukt, skört, bitvis smuligt och eroderade vid hantering. Yttre kanter samt baksidan var smuliga, hade lidit betydande materialförluster, uppvisade sprickor och var bitvis genomvuxna av tunna rötter. Även ovsidan hade lidit materialförlust, eroderat eller avspjälkat, och originalytan saknades på flera ställen, främst längs kanterna men även nere i formarna. Täckt av lera/jord på alla ytor, i varierande tjocklek.</p>	<p data-bbox="1026 757 1382 1003">Jord och sekundär lera på ytan avlägsnades mycket försiktigt med hjälp av torra mjuka penslar och insektsnål. Små specialgjorda bomullstopz lätt fuktade med 50% etanol i avjoniserat vatten användes bitvis för att mjuka upp utanpåsitande jord/sekundärlera. Dessa rullades eller baddades på ytan. All jord/sekundärlera gick ej att avlägsna pga risk att skada originalytan.</p> <p data-bbox="1026 1025 1355 1151">Gjutformen (utom de lösa småfragmenten) konsoliderades i bad med 10 % (w/v) Paraloid B72 i aceton:etanol (1:4) och fick sedan lufttorka.</p> <p data-bbox="1026 1173 1345 1272">De lösa småfragmenten lämnades obehandlade i provburk tillsammans med fyndet, för eventuell framtida analys.</p> <p data-bbox="1026 1294 1355 1348">Arbetet utfört under mikroskop (x10-40).</p>

OKB-projektets publikationer

RAPPORTNR	TITEL
2017:1_1	at Upsalum – människor och landskapande Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_2	Projektintroduktion – om det arkeologiska projektet Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_3	Huskatalog Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_4	Gravkatalog Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_5	Grophuskatalog Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_6	Brunnskatalog Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_7	Katalog över stolpfundament Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_8	Katalog över aktivitetsytor Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_9	Katalog över hägnader, stolpkonstruktioner och väglämningar Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_10	Föremålskatalog Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_11	Metallhantverket – arkeometallurgiska analyser Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_12	Gårdarnas djur – osteologisk analys Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_13	Brandgravar vid Storby backe – osteologisk analys Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_14	Växtfynd – makrofossil- och pollenanalys Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_15	Keramik bland levande och döda Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_16	Stenfynd och kvarnstensanalys Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_17	Arkeologisk prospektering – magnetometer och georadarata Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_18	Järnföremål – Rapporter från Acta KonserveringsCentrum AB Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_19	Föremål av kopparlegering, övrig metall utom järn – Rapporter från Acta KonserveringsCentrum AB Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_20	Ben- och hornföremål – Rapporter från Acta KonserveringsCentrum AB Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_21	Glasföremål och övriga material – Rapporter från Acta KonserveringsCentrum AB Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_22	Arkeologiska forskningslaboratoriets analyser Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_23	Två runbleck – analyser från Riksantikvarieämbetet Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala

ÖVRIGA PUBLIKATIONER	TITEL
Riksantikvarieämbetet, UV Rapport 2013:78	Gamla Uppsala – årsredogörelse år 2012 Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
Statens historiska museer, Arkeologiska uppdragsverksamheten, rapport 2015:28	Gamla Uppsala – årsredogörelse år 2013 Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
Arkeologerna, Statens historiska museer, rapport 2018:24	Gamla Uppsala – årsredogörelse år 2014–2017 Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
Arkeologerna, Statens historiska museer, 2016 Seminarierapport	Socioekonomisk mångfald. Ritualer och urbanitet. Rapport från projektseminarium för Ostkustbanan (OKB) genom Gamla Uppsala